

1519. Festumque die 2. April. celebrari jubet.

Orationes pro pias de Sancto decrevit.

Oratio prima

Secreta.

Postcommunio.

Transumptio fides.

da mensis Aprilis ab universali Ecclesia annuatim celebrandum fore, & ab eo suffragia a Christifidelibus implorari, & expectari posse, omnesque ac singulos honores illi merito prestandos, & exhibendos esse, qui ceteris etiam Sanctis Confessoribus in hujusmodi Cathalogo descriptis, convenire noscuntur.

§.41. Quibus debite peractis, inchoatque per nos, ac decantato, & ad finem usque a Cantoribus prosequuto Hymno, Te Deum laudamus, in illius etiam fine, Cardinali Diacono in cantu dicente, Ora pro nobis B. Franciscus de Paula, a Choroque responso: Ut digni efficiamur promissionibus Christi, nos illico propriam Orationem de eodem Sancto alta voce decantavimus, dicentes.

§.42. Servitutis nostrae tibi Domine iura solventes, quaesumus, ut Beati Francisci de Paula Confessoris tui patrocinio suffragante, in nobis tua dona multiplices, & ab omnibus tuearis adversis. Per Christum Dominum nostrum. Deinde vero a dicto Choro responso, Amen, solemnem illic Missam nos ipsi celebravimus de dicta tunc currente Dominica in Albis, collectas singulas sub una conclusione terminantes, additis etiam praedicta, ceterisque specialibus ejusdem S. Francisci de Paula collectis immediate sequentibus, pro secreta videlicet.

§.43. Hostias Domine tuorum suscipe, populorum, quas tibi in B. Francisci de Paula festivitate dicamus, ut nobis conferant tuae propitiationis auxilium: Cum sua conclusione, videlicet Per Dominum, &c. Deinde vero post communionem subjunximus dicentes.

§.44. Coelesti Domine Sacramento consolati, te supplices deprecamur, ut intercedente B. Francisco de Paula, ab omni nos mentis & corporis labe custodias, & per ipsum tuae sentiamus indulgentiae largitatem; cum simili conclusione, & ita Missam ipsam ad finem usque cum solitis caeremoniis juxta Ordinarium Apostolicum, illic debite terminavimus, indulgentiamque plenariam omnibus officio hujusmodi tunc assistentibus devote concessimus, ac etiam in loco sepulturae ejusdem S. Francisci de Paula in depositionis suae die, videlicet secunda Aprilis hujusmodi perpetuo duraturam quadraginta annorum totidemque quadragenarum indulgentiam annuatim condonavimus, ad laudem, & gloriam omnipotentis Dei, qui in sanctis suis mirabilis, & gloriosus vivit, & regnat benedictus in saecula saeculorum.

§.45. Ceterum quia difficile foret praesentes originales literas ad omnium notitiam deferri, volumus, & decernimus, quod earumdem transumptis manu Notarii publici subscriptis, sub sigillo venerabilis fratris nostri Paridis moderni, & pro tempore existentis Episcopi Pisauriensis, ac caeremoniarum Magistris, vel alicujus Praelati Ecclesiastici, fides adhibeatur indubia, in omnibus, ac per omnia, & illis ubique stetur, ac si originales literae hujusmodi essent exhibitae, vel ostensa.

Nulli ergo &c. Dat. Romae, apud S. Petrum, 1519. prima Maii Pont. nostri Anno VII.

XLII.

Animadversio contra illos qui per vim, metum, aut fictis promissionibus Praelatorum electiones in Monasteriis Ordinis Cisterciensis impediunt, aut electores ad Personas sibi benevolitas eligendas adstringunt.

LEO EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Pastoralis officii debitum, quo Ecclesiis, & Monasteriis quibullibet, ac in eis sub suavi Religionis jugo Altissimo famulantibus utriusque sexus personis astringimur, nos admonet, & inducit, ut ad ea sollicite intendamus, per quae eorumdem Monasteriorum, & personarum feliciori successui, ac ipsius Religionis incremento, & conservacioni nostrae provisionis ministerio consulti valeat.

§.1. Sane accepimus, quod nonnulli Saeculares Principes, & alii locorum Domini temporales occurrentibus vacationibus Monasteriorum etiam Monialium Cisterciensis Ordinis in eorum dominiis consentientium, seu etiam antequam vacent, consiliarios, & alios viros Ecclesiasticos, vel Saeculares etiam nonnunquam cum armatorum caterva ad dicta Monasteria pro electionibus de personis per eos nominandis faciendis transmittere, ac Conventus Monasteriorum ipsorum, ut personas per eos eis nominatas, etiam minus idoneas eligant, vel postulent, literis, & precibus, ac promissionibus inducere, seu cum eorum suggestionibus, & minis flecti nequeunt, in electionibus aliarum personarum idonearum secundum regularia dicti Ordinis instituta, ac privilegia, & indulta eidem Ordini concessa impedire, & perturbare, eosque, ac personas secundum regularia instituta, ac privilegia, & indulta praedicta electas diversimode molestare praesumant; Nonnullae etiam Religiosae, ac aliae Ecclesiasticae Personae damnoisa ambitione ductae ad Monasteria praedicta improbe aspirantes, per se, vel alium, seu alios preces, ac literas dictorum Principum, & Dominorum temporalium per se, sive etiam ad effectum, ut postmodum Monasteria ipsa in favorem secularium, & aliarum minus idonearum personarum cedere possint, procurare non verentur.

§.2. Nos igitur, qui Ordinum, & Monasteriorum singulorum curam gerimus generalem, quorum interest talibus obviare, Motu proprio, non ad alterius nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed de nostra mera deliberacione, ac ex certa scientia ad tollendam hujusmodi injuriam, & evellendam ambitionis radicem,

AN. CH. 1519. Sanctio ponalis. D. P. An. 7. die 1. Maii.

Ex Regest. in Archiv. Vat.

Exordium.

Cause hujus ferenda Constitucionis.

Prohibitio libertatem electionis in Monasteriis Ordinis Cisterciensis frangendi.

cem, omnibus & singulis Principibus quacumque etiam Imperiali, Regali, Reginali, Ducali, vel alia auctoritate, & excellentia fulgentibus, & aliis etiam Dominis temporalibus locorum quorumcumque, cujuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, conditionis, nobilitatis, & praeminentiae fuerint, & quacumque auctoritate, & excellentia fungantur, ne de cetero occurrentibus vacationibus Monasteriorum, etiam Monialium Cisterciensis Ordinis hujusmodi, aut prius quam vacent, sive alias, praefatis Conventibus pro quibusvis personis eligendis, sive postulandis consiliarios, vel alios mittere, aut literis, precibus, promissionibus, vel comminationibus, sive etiam impressionibus, ut personas aliquas eligant, vel postulent persuadere, & alias Conventus praefatos, quominus libere ad electionem juxta instituta regularia, ac privilegia, & indulta praedicta procedere possint, impedire, seu perturbare, ac illos, sive per eos pro tempore electos molestare, seu etiam perturbare, necnon etiam sub communicationis latae sententiae poena, a qua non nisi per dilectos filios Definidores Capitali Generalis dicti Ordinis absolutio-nis beneficium obtinere valeant, quibusvis personis, ne hujusmodi preces, & literas, sive pro eis, aut, ut postmodum in aliorum favorem cedere possint, procurare, ac Conventibus praefatis, ne ad preces, literas, promissiones, comminationes, impressiones, & alia praemissa quemcumque eligere quoquomodo directe, vel indirecte tacite, vel occulte praesumant, inhibemus.

Electiones ad alterius promotionem factae nullae declarantur.

Executores Bullae hujus destinantur.

§.3. Decernentes electiones, seu postulationes, quas ad similes preces, literas, procuraciones, comminationes, & impressiones pro tempore fieri contigerit, nullas, ac cassas, & irritas, nulliusque roboris, vel momenti fore, & sic per quocumque causarum Palatii Apostolici Auditores & S. R. E. Cardinales, ac alios Judices, & Commissarios ubicumque locorum, tam in Romana Curia, quam extra eam in quacumque instantia judicari, sententiarum, & diffiniri debere, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter interpretandi, & diffinendi potestate, & facultate: irritum quoque, & inane, si fecerit super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.4. Quocirca venerabilibus fratribus nostris Cabilonen, & Lingonen Episcopis, ac dilecto filio Abbati Monasterii Sanctae Genovefae Parisien. per Apostolica scripta motu simili mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios praesentes literas, & in eis contenta quacumque ubi, quando, ac pro parte Definitorum praedictorum, sive alicujus dicti Ordinis fuerint requisiti, solemner publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes faciant auctoritate nostra praesentes literas, & in eis contenta hujusmodi per Principes, & in eis contenta hujusmodi per Principes, Tom. III. Par. III.

& Dominos temporales, ac Conventus praefatos, necnon quoscumque alios inviolabiliter observari. Contradictores quolibet, & rebelles, ac eis auxilium, consilium, vel favorem quomodolibet praestantes per Ecclesiasticas sententias, censuras, & poenas, aliaque opportuna juris remedia, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii Saecularis.

Obstantium derogatio.

§.5. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII. Praedecessoris nostri, qua cavetur, ne quis extra suas Civitatem, & Dioecesium nisi in certis exceptis casibus, & in illis ultra unam diem a fine suae Dioecesis ad iudicium evocetur, seu ne Judices a Sede praedicta deputati extra Civitatem, & Dioecesium, in quibus deputati fuerint, contra quoscumque procedere, ac alii, vel alii vices suas committere quoquo modo praesumant, & de duabus dietis in Concilio Generali editis, dummodo ultra tres dietas a fine suae Dioecesis aliquis auctoritate praesentium non trahatur, & quibusvis aliis Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, privilegiis quoque, & indultis etiam Apostolicis, Principibus, & locorum Dominis temporalibus, ac aliis personis praefatis sub quibusvis verborum formis, etiam per nos, & Sedem Apostolicam concessis, confirmatis, & innovatis, quibus etiam si ad illorum derogationem de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma servanda esset, tenores hujusmodi praesentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si Principibus, & locorum Dominis temporalibus, ac personis praefatis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim ab eadem sit sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari, aut extra, vel ultra certa loca ad iudicium trahi non possint, per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Nulli ergo &c. Datum Romae apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo vigesimo, quintodecimo Kal. Februarii, Pont. nostri Anno VIII.

Dat. die 18. Januar. 1520. An. VIII.

XLIII.

Institutio Monasterii in Urbe pro mulieribus ab inhonesta vita ad honestam se convertentibus, sub invocatione S. Mariæ Magdalena, ac Regula S. Augustini, & sub regimine Archiconfraternitatis Caritatis, cum indulgentiarum concessione, ac spoliis impudicarum mulierum applicatione.

LEO EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Proemium.

S Alvalor Noster Jesus Christus Dei Filius, qui assumpta humanitate non venerat, eo testante, nisi ad oves, quæ perierant, non abs re in Evangelio Luca parabolam de ove, quæ perierat, & postea inventa est pharisæis, & publicanis murmurantibus, quod peccatores recipiebat, & cum illis manducabat, recitare voluit, ut ostenderet eodem Evangelista teste majus gaudium esse in celo super uno peccatore poenitentiam agente, quam super no-nagintanovem justis poenitentia non indigentibus. Et in tantum Poenitentia sacramentum commendaverat, ut Beato Petro Apostolorum Principi, cuius licet immeriti vices gerimus in terris, interroganti quotiens peccati remissionem exhibiturus esset peccatoribus, responderit, non septies, sed septuagies septies, ut eo numero finito infinite quotiens quis ad cor reversus, & Dominum recognoscet, poenitentiam facturus esset, ei poenitentiam injungendam, & peccatorum remissionem concedendam fore designaret.

Mulieres incontinentes, & meretrices erant in Urbe, ideo pro earum conversione hic quoddam Monasterium erigere voluit.

§.1. Nos itaque attendentes quod, sicut fide digna relatione plurimum notabilium personarum accepimus, quamplures incontinentes, & turpi quæstui deditæ mulieres in Alma Urbe nostra degentes, si aliquem Religiosum locum seu Monasterium, ubi a turpi, & inhonesta vita recedentes inibi recipere, haberent, a lapsu peccati, & carnis sese quamplures retraherent, & tamquam oves, quæ perierant coram Domino in odorem holocausti per poenitentiam offerri possent, & castæ deinceps vivendo Deo gratum exhiberent famulatum, more pii patris, & pastoris providi curam de ovibus pereuntibus habentes, & animarum periculis succurrere, ac pereunti, ne pereat, manum porrigere, & præsertim foemineo sexui, & incontinentibus mulieribus vitam sordidam, libidinibusque, & fetoribus plenam ducentibus in Alma Urbe nostra existentibus, quarum, proh dolor, in dies temporum malignitate copia, ut accepimus, augetur, si Domino inspirante a lapsu carnis, & mundi illecebris, prurientibusque voluptatibus resipiscere voluerint, ubi Domino famulari, & recipi, ac instar Mariæ Magdalena peccatricis, & Egyptiæ poenitentiam agere possint, ut tandem Domino conce-

dente æternæ vitæ præmium consequi, & Christo sponso cum lampadibus accensis obviam ire valeant; pro nostro Pastoralis officii debito, quo nec sanctior, nec Deo acceptior exhiberi posset, opportune providere volentes, & provide considerantes, quod si aliquod Monasterium earumdem mulierum lubricæ in hoc seculo viventium, & a peccato recedere volentium, pro eisdem mulieribus in præfata Alma Urbe nostra, & in aliquo congruo, & condecienti loco pro receptione ipsarum, ut Deo famulari, & poenitentiam agere possint, sub invocatione ejusdem Beatae Mariæ Magdalena erigeretur, & ipsæ recipiendæ mulieres, Moniales forent, ac sub Regula Beati Augustini, & perpetua clausura, ac sub cura, regimine, & directione Fratrum Minorum B. Francisci de Paula in domo seu Conventu Sanctissimæ Trinitatis de Urbe in Monte Pincio degentium perpetuo permanerent, & bona quæcumque nunc, & pro tempore dicto erigendo Monasterio per utriusque sexus Christianifideles, seu alias elargita, seu elargienda, ac spectantia, & pertinentia per Rectores Societatis, seu Confraternitatis sanctissimæ Caritatis nuper in præfata Alma Urbe nostra a dilecto filio nostro Julio tituli Sancti Laurentii in Damaso presbytero Cardinali S. R. E. Vicecancellario nostro secundum carnem patruele auctore saluberrime instituta conservarentur, regerentur, & gubernarentur, ipsæque Moniales tria vota solemniter emittere, ac habitum nigri coloris subtus ad ostendam prioris vitæ sordem, & desuper chlamydem seu scapulare album ad designandum vitæ candorem, quo sese ex hujusmodi vitæ mutatione honestarunt, deferre, & singulis horis, diurnis pariter, & nocturnis horas divinas inibi decantare tenerentur, & in eodem Monasterio una Abbatisa, seu Priorissa, quæ non perpetuo sed ad tempus inibi præsidere, præficeretur, ex hoc profecto decori præfate Alma Urbis nostræ, ac animarum salutis earumdem mulierum curialium nuncupatarum, & alias inhoneste, & extra Matrimonii clausura degentium non parum consuleretur, & quamplures ad dimittendam tam sordidam, & libidinibus plenam vitam, seque a peccato retrahendum, Dominoque perpetuo famulandum excitarentur, magnisque in dies dante Domino animarum profectus, & salus crescerent, idque Deo, & hominibus gratissimum foret.

Et nunc erigit.

§.2. Quare præmissis bene consideratis, habita desuper matura deliberatione, ac relatione super iis a pluribus magnæ auctoritatis, & vitæ laudabilis viris, relatione quoque dilecti filii nobilis viri Alberti de Sabaudia Comitis Carpen. in partibus Gallicanis in certis Civitatibus, & locis a paucis tempore citra nonnulla Monasteria similibus mulierum olim incontinentium constructa fuisse, & ibi uberes fructus dante Domino in dies excreverunt, Motu proprio, & ex nostra certa scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine Eccle-

siam

siam seu Cappellam S. Lucie de Urbe Regionis Columæ prope Monasterium Monialium S. Silvestri etiam de Urbe, quam dilectus filius Joannes Baptista Beccarus natus dilecti filii Aloysii de Suesia dictæ Ecclesiæ Rector obtinet, ipso Joanne Baptista in hoc expresse consentiente, & omne jus sibi in dicta Ecclesia sive Capella quomodolibet competens in manibus nostris sponte, & libere remittente, in Monasterium Monialium mulierum hujusmodi a lapsu carnis, & vita sordida recedentium, & poenitentiam agere volentium cujuscumque status, gradus, nobilitatis, conditionis, præminentia, & nationis fuerint, pro illarum perpetuis usu, & habitatione, una cum humili campanili, campana, refectorio, dormitorio, hortis, hortaliis, & officinis necessariis sub dicta invocatione Beatae Mariæ Magdalena auctoritate Apostolica tenore præsentium erigendum duximus, & erigimus.

Abbatissam præfici.

§.3. Decernentes inibi unam Abbatissam seu Priorissam, quæ non perpetuo, sed ad certum tempus inibi præsit, præficiendam esse.

Mulierum recipiendarum qualitates, habitum, & regulam declarat.

§.4. Ac mulieres hujusmodi a peccato recedere, & poenitentiam ducere volentes cujuscumque gradus, status, conditionis, & nationis fuerint, ut præfatur, vocatis tamen Rectoribus dictæ Societatis, qui de earum qualitatibus plene informari valeant, recipi debere, quæ tria vota solemniter in manibus dictæ Abbatisse, seu Priorisse pro tempore existentis emittere, ac Regulam Beati Augustini earum statui congruam, & condecens proferri, ac habitum nigrum subtus, & desuper chlamydem seu scapulare album ad designandum vitæ mutationem, ut præmittitur, gestare, ac sub perpetua, & strictissima clausura, quam nullus cujuscumque status, auctoritatis, & præminentia etiam Cardinalatus præfulgens honore sub maledictionis, & damnationis æternæ in terminatione, ac excommunicationis lætæ sententiæ poena, cuius absolutionem nobis, & successoribus nostris canonice intrantibus tantummodo reservamus, violare præsumat. Ac sub cura, regimine, & directione eorumdem Fratrum Minorum dicti Conventus, seu domus Sanctissimæ Trinitatis pro tempore existentium subesse.

Monasterii regiminem Archiconfraternitatis Caritatis committit.

§.5. Redditus vero, proventus, & bona quæcumque dicto Monasterio quomodocumque pro tempore erogata seu eroganda, & alias legitime spectantia, & pertinentia per eosdem Rectores dictæ Societatis seu Confraternitatis Caritatis regi, distribui, & gubernari debere. Ac singulas Moniales prædictas pro tempore in dicto Monasterio existentes, introductas, & introducendas a colloquio quarumcumque personarum secularium, vel religiosarum, etiam affinium, & parentum quomodocumque verbo, vel in scriptis penitus abstinere debere. Statuentes quod si quippiam eisdem Monialibus aliqua dicere, vel deferre voluerit, ipse Moniales nullo pacto aures præbere, vel aliquid recipere

audeant, vel præsumant, sed Abbatisa, vel Priorissa hujusmodi duabus antiquioribus, & gravioribus ejusdem Monasterii Monialibus associata, verba ipsa per craticulam ferream præsentibus tamen, si videbitur, ad minus duobus Rectoribus dictæ Societatis seu Confraternitatis Caritatis audire, & sic allata recipere possit, & valeat. Et nihilominus dicta auctoritate decernimus quatuor claves, & seras totidem portis introitus ipsius Monasterii ponendas esse, ipsaque claves penes quatuor Rectores Societatis, seu Confraternitatis hujusmodi permanere debere. Ita quod porta ipsius Monasterii aperiri non possit, nec debeat, nisi saltem, & ad minus duo ex Rectoribus hujusmodi præsentibus existant.

Moniales B. Mariæ Magdalena vocari jubet.

§.6. Et insuper easdem Moniales, & earum singulas B. Mariæ Magdalena de poenitentia Moniales perpetuo nuncupari debere pari auctoritate volumus, & decernimus. Verum cum sperandum sit, ut dante Domino plures a sordida vita ad bonam, & exemplarem vitam transcant, & propterea non parva onera, & expensæ inibi in dies necessario supportari, & sufferrî oportere conspiciamus.

Spolia meretricum Urbis applicat.

§.7. Nos pro supportatione onerum hujusmodi omnia, & singula bona, ac spolia Curialium meretricum ex illicito quæstu, & extra Matrimonii clausura, & pudorem viventium in Urbe nostra pro tempore ab intestato, & absque condendi seu faciendi testamenti facultate decedentium, quæcumque, & qualiacumque fuerint, eidem Monasterio, illorumque Conventui, & Monialibus pro tempore existentibus, motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus dicta auctoritate perpetuo applicamus, ac incorporamus, ac applicata, & incorporata ex tunc prout ex nunc, & e contra dicto casu adveniente fore, & esse eadem auctoritate decernimus. Ac ipsis Curialibus, & inhonestis mulieribus, quæ ad minus quartam, vel quintam partem bonorum suorum quorumcumque mobilium, vel immobilium eidem Monasterio, & illius Conventui, & Monialibus pro supportatione eorumdem onerum, seu alias pie relinquere, legare, vel donare voluerint, faciendi, & condendi testamenta, & de reliquis bonis earum tam mobilibus quam immobilibus, cujuscumque qualitatis, quantitatis, & valoris, libere, & licite ex tunc prout ex nunc, & e contra disponendi licentiam, & facultatem dicta auctoritate motu, scientia, & potestatis plenitudine prædictis, damus, & concedimus. Volumus tamen, quod Rectores dictæ Societatis, seu Confraternitatis Caritatis pro dicto Monasterio, & illius Conventu agentes, eorumdem bonorum sic pro tempore legatorum, donatorum, seu relictorum, & aliorum bonorum earumdem curialium meretricum ab intestato, seu sine facultate testandi decedentium, & propterea ad dictum Monasterium utpote incorporatorum pertinentium, quancumque casus contigerit, possessionem realem, & actualem

1520.

lem auctoritate propria, eapere, retinere, & alias de illis, nomine, & ad opus dicti Monasterii, & illius Conventus disponere possint, & valeant. Ita tamen quod de illis duo inventaria, coram authenticis, & probis viris per Notarium publicum in continenti, & quanto citius poterunt, facere teneantur, quorum unum Abbatifse, seu Priorifse pro tempore existenti, alterum vero dictae Societati, seu Confraternitati consignare debeant.

§.8. Et insuper Correctori pro tempore existenti dictae Domus Fratrum Minorum, sub quorum cura, regimine, & directione ipsa Moniales pro tempore existentes in spiritualibus subesse habent, eidem Monialibus nunc, & pro tempore existentibus Regulam, & normam religiose vivendi, ac statuta, tam circa horarum, & divinorum Officiorum recitationem, quam alia ipsarum directionem concernentia condendi, & in unum volumen redigendi, eisque assignandi, per nos tamen prius, seu quos duxerimus ad id deputandos ante quam assignentur revidenda, & mature consideranda, ac per nos Apostolica auctoritate confirmanda, & dum casus exegerit, de novo condendi, addendi, minuendi, cassandi, & immutandi. Ac de Confessoribus idoneis, dictis Rectoribus ejusdem Societatis, seu Confraternitatis Caritatis, gratis, & acceptis eidem Monialibus pro tempore existentibus providendi, easdemque Moniales, & earum singulas pro tempore existentes a quibuscumque earum peccatis, criminibus, excessibus, & delictis quantumcumque gravibus, & enormibus, etiam Apostolice Sedi reservatis, de quibus corde contrita, & ore confessae fuerint, Apostolica auctoritate totiens quotiens opus fuerit, absolvendi, & in earum confessionibus eas audiendi, & Pœnitentiam salutarem injungendi licentiam, & facultatem, dicta auctoritate concedimus.

§.9. Ac ipsum Monasterium sic erectum, illiusque Abbatissam, & Moniales, ac illarum res, & bona quaecumque pro tempore existentia, sub nostra, & Sedis Apostolicae, ac Beati Petri protectione, & inviolabili conservacione suscipimus, & praesentis scripti patrocinio esse volumus.

§.10. Necnon eidem Abbatissae, seu Priorissae, ac Monialibus, nunc, & pro tempore existentibus ejusdem Monasterii, singulisque Christianissimilibus utriusque sexus undecumque existentibus operibus caritatis, & manus adjutrices pro sustentatione Monasterii, Conventus, & Monialium hujusmodi porrigentibus, omnes, & singulas, & easmet indulgentias, facultates, & peccatorum remissiones concedimus, ac easdem Abbatissam, & Moniales pro tempore existentes Orationem Dominicam, & salutationem Anglicam tantummodo recitantes, eosdem vero Christianissimos manus adjutrices porrigentes ut praesertur, lucrari posse volumus, quas eidem Societati, seu Confraternitati Cari-

Confessori Monialium a templum abstulere con cedit.

Quaecumque Monasterium bona & personae sub B. Petri protectione recipit.

Indulgentias & benefactoribus elargitur.

tatis, & aliis personis inibi expressis, videlicet quod ipsi utriusque sexus Christianissimae Ecclesiae hujusmodi Societatis, seu Confraternitatis visitantes, seu de bonis suis pro oneribus caritatis exercendis in testamento, vel alias contribuentes, legantes, seu relinquentes, aut Confraternitatem Societatis hujusmodi, heredem partialem, seu universalem instituentes, omnibus, & singulis, ac illis eisdemmet privilegiis, exemptionibus, immunitatibus, indulgentiis etiam plenariis, facultatibus, libertatibus, auctoritatibus, conservatoriis, indultis, favoribus, literis, & gratiis spiritualibus, & temporalibus a Sede Apostolica in favorem sub Imagine Salvatoris ad sancta sanctorum, & sancti Spiritus in Saxia, ac beatae Mariae de Populo, & sancti Jacobi in Augusta, necnon Sanctorum Joannis Baptistae, & Cosmae, & Damiani de Urbe, & sancti Jacobi in Compostella, Hospitalium, & Confraternitatum, ac Confratrum, ac illorum Ecclesiarum, ac Cappellanorum, Ministrorum, Officialium, Familiarium, rerum, & bonorum quorumcumque, ac illorum Ecclesiarum visitantium, vel illis de bonis suis largientium, aut in totum, vel in partem heredem instituentium, communitur, vel divisum, in genere, vel in specie, quomodolibet emanatis, & emanandis, quae omnia, & singula, necnon quarumcumque literarum Apostolicarum desuper quomodolibet consecrarum, & conscriendarum, ac quorumcumque in eis contentorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, etiam si illa non sint in usu, aut revocari contingat, uti, potiri, & gaudere, ac literas Apostolicas super eisdem privilegiis, exemptionibus, immunitatibus, indulgentiis, facultatibus, libertatibus, auctoritatibus, conservatoriis, indultis, favoribus, & gratiis, etiam illorum individuam expressionem, & mentionem faciundo, mutatis dumtaxat nominibus, cognominibus, invocationibus, ac diebus ad libitum confratrum Confraternitatis hujusmodi, simul, vel separatim expediri facere, in omnibus, & per omnia, ac si illa non solum per clausulas generales hujusmodi, sed per illorum omnium tenorem de verbo ad verbum, expressionem, & insertionem eidem Confraternitati, illiusque Confratribus, Ecclesiis, rebus, bonis, ministris, officialibus, Cappellanis, & familiaribus, ac eorum Ecclesias hujusmodi visitantibus, ac de bonis suis pro dictis operibus exercendis, aut alias contribuentibus, aut relinquentibus, seu ipsas Confraternitates heredes partiales, vel universales instituentibus, sigillatim concessissemus, prout per quasdam alias nostras literas, quarum tenorem praesentibus pro sufficienter expresso, & inserto haberi volumus, plenius continetur, concessimus. Quas quidem indulgentias, privilegia, & alia omnia praemissa in eisdem Abbatissam, seu Priorissam, ac Moniales pro tempore existentes hujusmodi, ac dictos utriusque sex-

sexus Christianissimae Ecclesiae dicti Monasterii visitantes, & manus, ut praemittitur, adjutrices porrigentes, plenarie, dicta auctoritate transferimus.

Executores hujus Const. deputat.

§.11. Quo circa dilectis filiis Gubernatori ac Auditori Camerae, & Vicario Almae Urbis nostrae, nunc, & pro tempore existentibus, per Apostolica scripta motu simili mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, Abbatissae, & Priorissae, ac Monialibus dicti Monasterii, necnon Rectoribus dictae Confraternitatis, seu Societatis Caritatis, in praemissis omnibus, & eorum singulis assistentes, faciant easdem Abbatissam, seu Priorissam, ac Moniales dicti Monasterii, necnon Rectores, seu deputatos Societatis, seu Confraternitatis Caritatis hujusmodi, nunc & pro tempore existentes praemissis omnibus, & singulis plenarie, pacifice, & quiete frui, & gaudere, non permittentes eas, & eos, ac eorum, & ipsorum singulos desuper per quosvis quacumque auctoritate, facultate, & potestate fungentes, quoquo modo molestari, seu alias inquietari. Contradictores quolibet, & rebelles, ac inobedientes, & praemissis quovis modo, in toto, vel in parte contravenientes per censuras ecclesiasticas, & pecuniarias eorum arbitrio infligendas, & quas iteratis vicibus aggravare possint, & alia opportuna juris remedia, appellacione postposita compescendo, invocato, seu etiam per eos, vel eorum aliquem exhibito super hoc auxilio brachii secularis.

Notitiam huius spolio- rum Meretricum revocant.

§.12. Nihilominus, ut omni fraude, & dolo cessantibus bona Curialium meretricum sic decedentium, ut praemittitur, incorporata, seu alias dicto Monasterio relicta revelentur, & propalantur, Rectoribus Parochialium, & aliarum Ecclesiarum in Urbe consistentibus, ut quamprimum de praemissis notitiam habuerint, Rectoribus, seu deputatis dictae Confraternitatis, seu Societatis infra certum brevem, & pre-emptorium terminum eis desuper etiam sub poenis, & censuris praedictis praefigendum, notificare, & revelare habeant, praecipiant, & injungant, & etiam mandent, & faciant, ac exequantur, quae in praemissis commodo, decori, honestati, ac animarum quieti, & saluti expedire viderint.

Derogatio contrariorum

§.13. Nos obstantibus quibusvis concessionibus, & donationibus, & aliis contrariis dispositionibus super hujusmodi spoliis, & bonis in favorem quarumvis personarum etiam familiarium, & Parafrenariorum nostrorum cum quibusvis etiam derogationum derogatoriorum clausulis, irritantibusque, & aliis decretis pro tempore factis, & faciendis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis Civibus Romanis, quovis modo, sub quibusvis verborum formis, & clausulis etiam derogationum derogatoriorum concessis, confirmatis, & innovatis quibusvis omnibus etiam si ad illorum sufficientem derogationem, de illis, eorumque totis tenoribus specia-

lis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales id importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut alia exequita forma servanda foret, tenores hujusmodi pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice specialiter, & expresse derogamus, & derogatum esse volumus per praesentes ceterisque contrariis quibuscumque.

§.14. Ceterum quia difficile foret praesentes ubicumque opus fuerit ostendere, vel exhibere, volumus, & eadem auctoritate decernimus, quod earum transumptis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus eorundem Gubernatoris, Auditoris, vel Vicarii munitis, plena ubique in judicio, & extra fides adhibeatur, prout adhibetur, & adhiberi deberet praesentibus, si essent in medium exhibitae, vel ostensa.

Fides exemplorum.

Nulli ergo etc. Dat. Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo vigesimo, quartodecimo Kalendas Junii, Pontificatus nostri Anno VIII.

D.P. An. 8. 15. Ma. 11.

XLIIV.

Damnatio errorum Martini Lutheri, & sequacium, cum monitione, & requisitione, ut ab eis recedant.

LEO EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exurge Domine, & judica causam tuam, memor esto improperiorum tuorum, eorum quae ab insipientibus sunt tota die: inclina aurem tuam ad preces nostras, quoniam surrexerunt vulpes quarentes demoliri vineam, cujus tu torcular calcasti solus, & ascensus ad Patrem ejus curam, regimen, & administrationem Petro tamquam capiti, & tuo Vicario, ejusque successoribus instar triumphantis Ecclesiae commissisti. Exterminare nititur eam aper de Sylva, & singularis ferus depascitur eam. Exurge Petre, & pro Pastoralis cura praefata tibi (ut praesertur) divinitus mandata, intende in causam S. R. E., matris omnium Ecclesiarum, ac fidei magistrae: quam tu, jubente Deo, tuo sanguine consecrasti, contra quam, sicut tu praemone re dignatus es, insurgunt magistri mendaces, introducunt sedas perditionis, sibi celebrem iteritum superducentes: quorum lingua ignis est, inquietum malum, plena veneno mortifero: qui zelum amarum habentes, & contentiones in cordibus suis, gloriantur, & mendaces sunt adversus veritatem. Exurge tu quoque, quassimus Paule, qui eam tua doctrina, ac pari martyrio illuminasti atque illustrasti. Jam enim surgit novus Porphyrius, quia sicut ille olim Sanctos Apostolos injuste momordit, ita hic Sanctos Pontifices Praedecessores

Exclamatio Pontificis adversus Lutherum

res nostros contra tuam doctrinam eos non obsecrando, sed increpando, mordere, lacerare, ac ubi causæ diffidit, ad convicia accedere non veretur, more hæreticorum, quorum (ut inquit Hieronymus) ultimum præsidium est, ut cum conspiciant causas suas damnatum iri, incipiant virus serpentis lingua diffundere: & cum se victos conspiciant, ad contumelias profilere. Nam licet hæreses esse ad exercitationem fidelium tu dixeris oportere, eas tamen, ne incrementum accipiant, neve vulpeculæ coalescant, in ipso ortu, te intercedente, & adjuvante, extingui necesse est. Exurgat denique omnis Sanctorum, ac reliqua universalis Ecclesia, cujus vera sacrarum literarum interpretatione posthabita, quidam, quorum mentem pater mendacii excæcavit, ex veteri hæreticorum instituto, apud semetipsos sapientes, scripturas eisdem aliter quam Spiritus Sanctus flagitet, proprio dumtaxat sensu ambitionis, auræque popularis causa, teste Apostolo, interpretantur, immo vero torquent, & adulterant: ita ut juxta Hieronymum, jam non sit Evangelium Christi, sed hominis, aut quod pejus est, diaboli; Exurgat, inquam, præfata Ecclesia Sancta Dei, & una cum Beatissimis Apostolis præfatis, apud Deum Omnipotentem intercedat, ut purgatis ovium suarum erroribus, eliminatisque a fidelium sinibus hæresibus universis, Ecclesiæ suæ sanctæ pacem, & unitatem conservare dignetur.

Martinus Lutherus, & sequaces multas Hæreses induxerunt.

S. 1. Dudum siquidem, quod præ animi angustia, & mœrore exprimere vix possumus, fide dignorum relatu, ac fama publica referente, ad nostrum pervenit auditum, immo vero, proh dolor, oculis nostris vidimus, ac legimus, multos, & varios errores, quosdam videlicet jam per Concilia, ac Prædecessorum nostrorum Constitutiones damnatos hæresim etiam Græcorum, & Bohemicam expresse continentes: alios vero respective, vel hæreticos, vel falsos, vel scandalosos, vel piarum aurium offensivos, vel simplicium mentium seductivos, a falsis fidei cultoribus, qui per superbam curiositatem mundi gloriam cupientes, contra Apostoli doctrinam plus sapere volunt, quam oporteat: quorum garrulitas (ut inquit Hieronymus) sine scripturarum auctoritate non haberet fidem, nisi viderentur perverfam doctrinam etiam divinis testimoniis, male tamen interpretatis, roborare. A quorum oculis Dei timor recessit, humani generis hoste suggerente, noviter suscitatos, & nuper apud quosdam leviores in inclyta natione Germanica seminatos. Quod eo magis dolemus ibi evenisse, quod eandem nationem, & nos, & Prædecessores nostri, in visceribus semper gesserimus caritatis. Nam post translatum ex Græcis a Romana Ecclesia in eosdem Germanos Imperium, iidem Prædecessores nostri, & nos, ejusdem Ecclesiæ advocatos, defensoresque ex eis semper accepimus, quos quidem Germanos, Catholicæ veritatis

vere Germanos, constat hæresim accerrimos oppugnatores semper fuisse, cujus rei testes sunt laudabiles illæ Constitutiones Germanorum Imperatorum pro libertate Ecclesiæ, proque expellendis, exterminandisque ex omni Germania hæreticis, sub gravissimis pœnis etiam amissionis terrarum, & dominiorum, contra receptatores, vel non expellentes olim editæ, & a nostris Prædecessoribus confirmatæ: quæ si hodie servarentur, & nos, & ipsi utique hac molestia careremus. Testis est in Concilio Constantien. Hussitarum, ac Wicleffitarum, necnon Hieronymi Pragen. damnata, ac punita perfidia. Testis est totiens contra Bohemos Germanorum sanguis effusus. Testis denique est prædictorum errorum, seu multorum ex eis per Colonien. & Lovanien. Universitates, utpote agri Dominici piissimas, religiosissimasque cultrices non minus docta, quam vera ac sancta confutatio, reprobatio, & damnatio. Multa quoque alia allegare possemus, quæ ne historiam texere videamur, præmittenda censuimus. Pro Pastoralis igitur officii, divina gratia nobis inuncti cura, quam gerimus prædictorum errorum virus pestiferum ulterius tolerare seu dissimulare, sine Christianæ Religionis nota, atque orthodoxæ fidei injuria nullo modo possumus: Eorum autem errorum aliquos præsentibus duximus inferendos, quorum tenor sequitur, & est talis:

- 1 Hæretica sententia est, sed usitata, Sacramenta novæ legis justificantem gratiam illis dare, qui non ponunt obicem.
- 2 In puero post baptismum negare remanens peccatum, est Paulum, & Christum simul conculcare.
- 3 Fomes peccati, etiam si nullum adsit actuale peccatum, moratur exeuntem a corpore animam ab ingressu Cœli.
- 4 Imperfecta caritas morituri, fert secum necessario magnum timorem, qui solo satis est facere pœnam Purgatorii, & impedit introitum Regni.
- 5 Tres esse partes Pœnitentiæ, contritionem, confessionem, & satisfactionem, non est fundatum in sacra scriptura, nec in antiquis sanctis Christianis Doctoribus.
- 6 Contritio quæ paratur per discussionem, collationem, & detestationem peccatorum, qua quis recogitat annos suos in amaritudine animæ suæ, ponderando peccatorum gravitatem, multitudinem, foeditatem, amissionem æternæ beatitudinis, ac æternæ damnationis acquisitionem, hæc contritio facit hypocritam, immo magis peccatorem.
- 7 Verissimum est proverbium, & omnium doctrina de contritionibus hucusque data præstantius, de cetero non facere, summa pœnitentia, optima pœnitentia, nova vita.
- 8 Nullo modo presumas confiteri peccata venialia, sed omnia mortalia, quia impossibile est, ut omnia venialia cognoscas. Unde in primitiva Ecclesia solum manifesta mortalia confitebantur.
- 9 Dum volumus omnia pure confiteri, nihil

nihil aliud facimus, quam quod misericordie Dei nihil volumus relinquere, ignoscendum.

- 10 Peccata non sunt ulli remissa, nisi remittente sacerdote, credat sibi remitti: immo peccatum maneret, nisi remissum crederet, non enim sufficit remissio peccati, & gratiæ donatio, sed oportet etiam credere esse remissum.
- 11 Nullo modo confidas absolvi propter tuam contritionem, sed propter verbum Christi, Quodcumque solveris, &c. Sic, inquam, confide, si sacerdotis obtinueris absolutionem, & crede fortiter te absolutum, & absolutum vere esse, quicquid sit de contritione.
- 12 Si per impossibile confessus non esset contritus, aut sacerdos non serio, sed joco absolveret, si tamen credat se absolutum, verissime est absolutus.
- 13 In Sacramento pœnitentiæ, ac remissione culpæ, non plus facit Papa, aut Episcopus, quam infimus sacerdos: immo ubi non est sacerdos, æque tantum quilibet Christianus, etiam si mulier aut puer esset.
- 14 Nullus debet sacerdoti respondere, se esse contritum, sed sacerdos requirere.
- 15 Magnus est error eorum, qui ad Sacramenta Eucharistiæ accedunt, huic innixi, quod sint confessi, quod non sint sibi consilii alicujus peccati mortalis, quod præmiserint orationes suas, & præparatoria, omnes illi ad iudicium sibi manducant, & bibunt: sed si credant, & confidant se gratiam ibi consecuturos, hæc sola fides facit eos puros, & dignos.
- 16 Consultum videtur, quod Ecclesia in communi consilio statueret laicos sub utraque specie communicandos, nec Bohemi communicantes sub utraque specie sint hæretici, sed schismatici.
- 17 Thesauri Ecclesiæ unde Papa dat Indulgentias, non sunt merita Christi, & Sanctorum.
- 18 Indulgentiæ sunt piæ fraudes fidelium, & remissiones bonorum onerum: & sunt de numero eorum quæ licent, & non de numero quæ expediunt.
- 19 Indulgentiæ his qui veraciter eas consequuntur, non valent ad remissionem pœnæ pro peccatis actualibus debite apud divinam iustitiam.
- 20 Seducuntur credentes indulgentiæ esse salutares, & ad fructum spiritus utiles.
- 21 Indulgentiæ necessariae sunt solum publicis criminibus, & proprie conceduntur duris solummodo, & impatientibus.
- 22 Sex generibus hominum indulgentiæ nec sunt necessariae, nec utiles: videlicet mortuis seu morituris, infirmis, legitime impeditis, his qui non commiserunt crimina, his qui crimina commiserunt, sed non publica, his qui meliora operantur.
- 23 Excommunicationes sunt tantum externæ pœnæ, nec privant hominem communibus spiritualibus Ecclesiæ orationibus.
- 24 Docendi sunt Christiani plus diligere excommunicationem quam timere.

Tom. III. Par. III.

25 Romanus Pontifex Petri successor, non est Christi Vicarius super omnes totius mundi Ecclesias ab ipso Christo in B. Petro institutus.

- 26 Verbum Christi ad Petrum, Quodcumque solveris super terram, &c. extenditur dumtaxat ad ligata ab ipso Petro.
- 27 Certum est in manu Ecclesiæ, aut Papæ prorsus non esse statuere articulos fidei, immo nec leges morum, seu bonorum operum.
- 28 Si Papa cum magna parte Ecclesiæ sic vel sic sentiret, nec etiam erraret; adhuc non est peccatum aut hæresis contrarium sentire, præsertim in re non necessaria ad salutem, donec fuerit per Concilium universale alterum reprobatum, alterum approbatum.
- 29 Via nobis facta est enarrandi auctoritatem Conciliorum, & libere contradicendi eorum gestis, & iudicandi eorum decreta, & confidenter confitendi, quicquid verum videtur, sive probatum fuerit, sive reprobatum a quocumque Concilio.
- 30 Aliqui articuli Joannis Hufz condemnati in Concilio Constantien. sunt Christianissimi, verissimi, & Evangelici, quos nec universalis Ecclesia posset damnare.
- 31 In omni opere bono iustus peccat.
- 32 Opus bonum optime factum, est veniale peccatum.
- 33 Hæreticos comburi, est contra voluntatem spiritus.
- 34 Præliari adversus Turcas est repugnare Deo visitanti iniquitates nostras per illos.
- 35 Nemo est certus, se non semper peccare mortaliter propter occultissimum superbiæ vitium.
- 36 Liberum arbitrium post peccatum, est res de solo titulo & dum facit quod in se est, peccat mortaliter.
- 37 Purgatorium non potest probari ex sacra scriptura, quæ sit in canone.
- 38 Animæ in Purgatorio non sunt securæ de eorum salute, saltem omnes: nec probatum est ullis aut rationibus, aut scripturis, ipsas esse nec extra statum merendi, vel agenda caritatis.
- 39 Animæ in Purgatorio peccant sine intermissione, quamdiu quærunt requiem, & horrent pœnas.
- 40 Animæ ex Purgatorio liberatæ suffragiis viventium minus beantur quam si per se satisfecissent.
- 41 Prælati Ecclesiastici, & Principes seculares non malefacerent, si omnes sacros mendicitatis delerent.

Qui errores improbi sunt.

Q 9 q faci-

facile unusquisque infidelis esse convincitur, nemo sanæ mentis ignorat. Nos igitur in præmissis, utpote gravissimis, propensius (ut decet) procedere, necnon huiusmodi pesti, morboque canceroso, ne in agro Dominico tamquam vepres nociva ulterius serpat, viam præcludere cupientes, habita super prædictis erroribus, & eorum singulis diligenti trutinazione, discussione, ac districto examine, maturaque deliberatione, omnibusque rite pensatis, ac sæpius ventilatis cum venerabilibus fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus, ac regularium Ordinum Prioribus seu Ministris generalibus, pluribusque aliis sacre Theologia, necnon utriusque juris professoribus sive magistris, & quidem peritissimis: reperimus eosdem errores, respective (ut præfertur) aut articulos non esse catholicos, nec tamquam tales esse dogmatizandos, sed contra Ecclesiæ catholicæ doctrinam sive traditionem, atque ab ea veram divinarum scripturarum receptam interpretationem, cuius auctoritati ita acquiescendum censuit Augustinus, ut dixerit se Evangelio non fuisse crediturum, nisi Ecclesiæ catholicæ intervenisset auctoritas. Nam ex eisdem erroribus, vel eorum aliquo, vel aliquibus, palam sequitur, eandem Ecclesiam, quæ Spiritu Sancto regitur, errare, & semper errasse. Quod est utique contra illud, quod Christus discipulis suis in Ascensione sua (ut in sancto Evangelio Matthæi legitur) promissit dicens, Ego vobiscum sum usque ad consummationem sæculi; Necnon contra sanctorum Patrum determinationes, Conciliorum quoque, & Summorum Pontificum expressas ordinationes, seu canones, quibus non obtemperasse, omnium hæresum, & schismatum, teste Cypriano, fomes, & causa semper fuit.

Pontifex eos damnat tamquam hæreticos, & falsos.

§.4. De eorundem itaque venerabilium fratrum nostrorum consilio, & assensu, ac omnium, & singulorum prædictorum matura deliberatione prædicta, auctoritate Omnipotentis Dei, & Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, & nostra, præfatos omnes, & singulos articulos seu errores, tamquam (ut præmittitur) respective hæreticos, aut scandalosos, aut falsos, aut piarum aurium offensivos, vel simplicium mentium seductivos, & veritati catholicæ obviantes, damnamus, reprobamus, atque omnino reiicimus, ac pro damnatis, reprobatis, & rejectis ab omnibus utriusque sexus Christianis haberi debere, harum ferie decernimus, & declaramus. Inhibentes in virtute sanctæ obediencie, ac sub majoris excommunicationis lætæ sententiæ, necnon quoad Ecclesiasticas, & Regulares, personas, Episcopatum omnium, etiam Patriarchatum, Metropolitanarum, & aliarum Cathedralium Ecclesiarum, Monasteriorum quoque, & Prioratum etiam Conventualium, & quarumcumque dignitatum, aut Beneficiorum Ecclesiasticorum, Sæcularium, aut quorumvis Ordinum Regularium, privationis, & inhabilitatis ad illa,

& alia in posterum obtinenda: quo vero ad Conventus, Capitula, seu domos, aut pia loca secularium, vel regularium, etiam Mendicantium, necnon Universitatis etiam studiorum generalium, quorumcumque privilegiorum indultorum, a Sede Apostolica, vel eius Legatis, aut alias quomodolibet habitorum, vel obtentorum, cuiuscumque tenoris existant: necnon nominis, & potestatis studium generale tenendi, legendi, ac interpretandi quasvis scientias, & facultates, & inhabilitatis ad illa, & alia in posterum obtinenda: Prædicationis quoque officii, ac amissionis studii generalis, & omnium privilegiorum eisdem: quo vero ad secularis ejusdem excommunicationis, necnon amissionis cuiuscumque emphyteusis, seu quorumcumque scudorum, tam a Romana Ecclesia, quam alias quomodolibet obtentorum, ac etiam inhabilitatis ad illa, & alia in posterum obtinenda: necnon quoad omnes, & singulos superius nominatos, inhibitionis Ecclesiasticæ sepulturæ, inhabilitatisque ad omnes, & singulos actus legitimos, infamiae, ac diffidationis, & criminis lætæ majestatis, & hæreticorum, & fautorum eorundem in jure expressis poenis, eo ipso, & absque ulteriori declaratione per omnes, & singulos prædictos, si (quod absit) contrafecerint, incurrendis, a quibus vigore cuiuscumque facultatis, & clausularum eis in confessionalibus quibusvis personis, sub quibusvis verborum formis contentarum, nisi a Rom. Pont. vel alio ab eo ad id in specie facultatem habente, præterquam in mortis articulo constituti, absolvi nequeant. Omnibus, & singulis utriusque sexus Christianis fidelibus, tam Laicis, quam Clericis, Sæcularibus, & quorumvis Ordinum Regularibus, & aliis quibuscumque Personis, cuiuscumque status, gradus, vel conditionis existant, & quacumque Ecclesiastica, vel mundana præfulgeant dignitate, etiam S. R. E. Cardinalibus, Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, Patriarchalium, Metropolitanarum, & aliarum Cathedralium, Collegiatarum, ac inferiorum Ecclesiarum Prælatibus, Clericis, aliisque personis Ecclesiasticis, Sæcularibus, & quorumvis Ordinum etiam Mendicantium regularibus, necnon Regibus, Imperatori, Electoribus, Principibus, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, Baronibus, Capitaneis, Conductoribus, Domicellis, omnibusque Officialibus, Judicibus, Notariis Ecclesiasticis, & Sæcularibus, Communitatibus, Universitatibus, Potestatibus, Civitatibus, Castris, Terris, & locis, seu eorum, vel earum civibus, habitatoribus, & incolis, ac quibusvis aliis personis Ecclesiasticis, vel Regularibus (ut præfertur) per universum orbem, ubicum-

cumque, præsertim in Alemania existentibus, vel pro tempore futuris, ne præfatos errores, aut eorum aliquos, perversamque doctrinam huiusmodi asserere, affirmare, defendere, prædicare, aut illi quomodolibet, publice, vel occulte, quovis quæsto ingenio, vel colore, tacite, vel expresse favere præsumant.

Scriptura Lutheri in quibus dicti ejus Articuli continentur, damnat, illasque penes aliquem retineri prohibet, quinimmo comburi mandat.

§.5. Insuper, quia errores præfati, & plures alii continentur in libellis, seu scriptis Martini Luther, dictos libellos, & omnia dicti Martini scripta, seu prædicationes, in latino, vel quocumque alio idiomate reperiantur, in quibus dicti errores, seu eorum aliqui continentur, similiter damnamus, reprobamus, atque omnino reiicimus, & pro omnino damnatis, reprobatis, ac rejectis, (ut præfertur) haberi volumus, mandantes in virtute sanctæ obediencie, & sub poenis prædictis eo ipso incurrendis, omnibus, & singulis utriusque sexus Christianis fidelibus superius nominatis, ne huiusmodi scripta, libellos, prædicationes, seu schedulas, vel in eis contenta capitula, errores, aut articulos prædictos continentia, legere, asserere, prædicare, laudare, imprimere, publicare, sive defendere, per se, vel alium, seu alios, directe, vel indirecte, tacite, vel expresse, publice, vel occulte, aut in domibus suis, sive aliis publicis, vel privatis locis tenere quoquomodo præsumant: quinimmo illa statim post harum publicationem ubicumque fuerint, per Ordinarios, & alios prædictos diligenter quæsitâ, publice, & solemniter in præsentia cleri, & populi, sub omnibus, & singulis prædictis poenis, comburant.

Pontifex citari fecit Lutherum & deinde eundem hortatus fuit, ut ab erroribus desisteret.

§.6. Quod vero ad ipsum Martinum attinet (bone Deus) quid prætermisimus, quid non fecimus, quid paternæ caritatis omisimus, ut eum ab huiusmodi erroribus revocarem? Postquam enim ipsum citavimus, mitius cum eo procedere volentes, illum invitavimus, atque tam per diversos tractatus cum Legato nostro habitos, quam per literas nostras, hortati fuimus, ut a prædictis erroribus discedere, aut oblato etiam salvoconductu, & pecunia ad iter necessaria, sine metu, seu timore aliquo, quem perfecta caritas foras mittere debuit, veniret, ac Salvatoris nostri, Apostolice Pauli exemplo, non occulte, sed palam, & in facie loqueretur. Quod si fecisset, pro certo (ut arbitramur) ad cor reverteris, errores suos cognovisset: nec in Romana Curia, quam tantopere vanis malevolorum rumoribus plusquam oportuit tribuendo vituperat, tot reperisset errata, docuissimisque eum luce clarius, sanctos Romanos Pontifices Prædecessores nostros, quos præter omnem modestiam injuriose lacerat, in suis canonibus, seu Constitutionibus, quas mordere nititur, nunquam errasse: quia juxta Prophetam, nec in Galaad resina, nec medicus deest.

Ille vero ad futurum Concilium convocavit.

§.7. Sed obaudivit semper, & prædicta citatione, omnibus, & singulis prædictis spretis venire contempsit, ac usque in præsentem diem contumax, atque anim-

mo indurato censuras ultra annum sustinuit; & quod deterius est, addens mala malis, de citatione huiusmodi notitiam habens, in vocem temerariae appellationis prorupit ad futurum Concilium, contra Constitutionem Pii Secundi, ac Julii Secundi Prædecessorum nostrorum, qua cavetur, taliter appellantes hæreticorum pagina plectendos, (frustra etiam Concilii auxilium imploravit, qui illi se non credere palam profitetur) itaut contra ipsum, tamquam de fide notorie suspectum, immo vere hæreticum, absque ulteriori citatione, vel mora ad condemnationem, & damnationem ejus, tamquam hæretici, ac ad omnium, & singularum supra scriptarum poenarum, & censurarum severitatem procedere possemus.

Et nihilominus Pontificem iterum Martini, eique adherentes ad conversionem hortatur.

§.8. Nihilominus de eorundem fratrum nostrorum consilio, Omnipotentis Dei imitantes clementiam, qui non vult mortem peccatoris, sed magis ut convertatur, & vivat: omnium injuriarum hætenus, nobis, & Apostolicæ Sedi illatarum obliti, omni, qua possumus, pietate uti decrevimus, & quantum in nobis est, agere, ut proposita mansuetudinis via, ad cor revertatur, & a prædictis recedat erroribus, ut ipsum tamquam filium illum prodigum ad gremium Ecclesiæ revertentem, benigne recipiamus. Ipsum igitur Martinum, & quoscumque ei adherentes, ejusque receptatores, & fautores, per viscera misericordiæ Dei nostri, & per asperionem sanguinis Domini nostri Jesu Christi, quo, & per quem humani generis redemptio, & sanctæ matris Ecclesiæ ædificatio facta est, ex toto corde hortamur, & obsecramus, ut ipsius Ecclesiæ pacem, unitatem, & veritatem, pro qua ipse Salvator tam instanter oravit ad Patrem, turbare desistant, & a prædictis tam perniciosissimis erroribus prorsus ablineant; inventuri apud nos, si effectualiter paruerint, & paruisse per legitima documenta nos certificaverint, paternæ caritatis affectum, & apertum mansuetudinis, & clementiæ fontem.

Luthero inhibet prædicationis officio.

§.9. Inhibentes nihilominus eidem Martino ex nunc, ut interim ab omni prædicatione, seu prædicationis officio omnino desistat.

Luthero & ei adherentibus terminum præfixit ad desinendum ab eorum erroribus.

§.10. Alioquin in ipsum Martinum, si forte justitiæ, & virtutis amor eum a peccato non retrahat, indulgentiæque spes ad poenitentiam non reducat, poenarum terror coerceat disciplinæ, complices, fautores, ejusque adherentes, tenore præsentium requiramus, & monemus, in virtute sanctæ obediencie, & sub prædictis omnibus, & singulis poenis, eo ipso incurrendis, districtè præcipiendo mandamus, quatenus infra sexaginta dies, quorum viginti pro primo, viginti pro secundo, & reliquos viginti dies pro tertio, & peremptorio termino assignamus, ab affixione præsentium in locis infra scriptis, immediate sequentes numerandos, ipse Martinus, complices, fautores, adherentes, & receptatores prædicti,